

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120—

Pe 1/2 an „ 60—

Pe 1/4 an „ 35—

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Cluj 1 Iulie 1923.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

Pentru străinătate un exemplar 3 Lei.

28 Iunie 1923

Ultima zi a încetățenirii evreilor în România, și a trecut fără să fie pomenită măcar într-o furioasă informațiune de gazetă. Pe bună dreptate: când se îngroapă cineva, avismul dac ne-a învățat să-i rădem la groapă și să ne vedem nepăsători de treburi, chiar dacă crucea care s'a pus alaltăieri a fost a tinerei, de cinci ani numai, Români-Mari a celor 800.000 de români morți pentru ea, a celor câteva zeci de mii de evrei sedentari citați, pentru dezertănie sau propagandă subversivă, în ordinul circular special al M. C. G. român.

Nu e tragic de loc; în România, care nu are genul teatral tragic pentru că nu are tragedie omenească de care să nu-și bată joc, data de 28 Iunie 1923 nu se va înscrie ca dată a încetățenirii evreilor. Gazetele finanței evreești cari au știut să nu recomande și românilor această zi, au avut grija de aceasta. 28 Iunie 1923 va fi la noi sărbătorită: se va pomeni — și presa rumânească o va ști pomeni cu sfințenie an de an, ca pe ziua în care la București s'a judecat procesul de les — majestate al înstrăinatului N. D. Cocea!

Deși a trecut însă această zi, nu strică, de loc nu strică, să ne amintim câte neiertate păcate românești ni-au adus-o. A fost și mâna străinului aci: tratatul de pace, care a știut să oprească năvala evreilor în Cehoslovacia și Jugoslavia (amintiți-vă destăinuirile de acum o lună din „Țara noastră“ a dlui Oct. Goga), a impus României primirea tuturor evreilor cari nu se puteau stabili în aceste două țări. Dar vina cea mare a noastră a fost și chiar mai este încă. Scotus Viator, când a fost deunăzi între noi, discutând cu un bun român chestiunea milionului de evrei veniți în țară în mod clandestin, a făcut gestul omului care dosește ceva: tăcând a spus-o: ce să vă fac, dacă în țara voastră poate intra oricine care vă mituiește?

Este povestea milionului de evrei azi cetățeni români, și pentru că să fie și mai cu moș, un ziar evreesc ni-a spus că și încetățenirea lor s'ar face după cum li-a fost intrarea în țară. Să reproducem, pentru că este un document istoric, această înștiințare către evrei a „Curierului Israelit din lunile Aprilie și Mai a. c., asupra căreia am mai atras atenția:

„Nu vă trebuie pentru a obține drepturile cetățenești, nici un fel de act, nici o dovadă, ci numai de a iscăli o simplă cerere, prin care declarați că voiți a obține cetățenia românească“.

Așa să se fi făcut încetățenirea evreilor în anul șovinistei guvernări, care a refuzat iscălirea clauzelor privitoare la minorități ale tratatului de pace?

Să nu căutăm nici un răspuns. Ceeace până aci a fost o tragedie, ar fi cea mai mare tragi-comedie românească. Și durerile românești sunt sfinte; să le respectăm sfințenia.

Un atentat la românitatea Clujului

Desființând săptămâna aceasta birourile de încartuire, guvernul român a dat românilor din orașele ardelen și în special din Cluj, o lovitură de grație pe care n'am fi așteptat-o decât dela un stat care ne dușmănește. Biroul de încartuire s'a desființat Marți. Pe ziua de Miercuri s'au și prezentat la prefectura poliției, unde era până acum acest birou, funcționari de stat și ofițeri plângându-se, că proprietarii unguri, evrei sau de altă naționalitate, le fac șicane peste șicane, le aruncă afară mobila dacă le aparține, și îi amenință cu datul afară din locuință. Plângerile desparate ale românilor au fost provocate mai curând decât s'ar fi așteptat cei mai pesimiști dintre noi. Români orașelor ardelen și în special românii din această capitală a Ardealului nostru, au ajuns la cheremul obrăzniciei minoritare și dacă lovitură ce ni-a dat-o guvernul nu va fi curând reparată, orașele Ardealului sunt pierdute pentru statul pentru care am visat, ne-am înfrigorat, am îndurat și ne-am vărsat — numai noi — sângele. Guvernul României are datoria să abroge imediat dispozițiunea antinațională luată față de orașele noastre. Altfel rămâne răspunzător în fața istoriei de cel mai mare păcat ce s'a comis vr'odată de către români contra românilor Ardealului.

Este ceva putred...

— 40.000 de doze de neosalvarsan pe lună pentru Ardeal. —

Cele arătate în subtitlu sunt înfiorătoare și adevărate: atâta am fost informați că s'a distribuit Ardealului în cursul lunii încheiate ieri: 40.000 de doze de neosalvarsan. Cu excepția regiunii Brașovului, care se prezintă tot ca mai înainte, toate celelalte regiuni ale Ardealului au consumat în luna Iunie mai multe medicamente antisifilitice decât oricând până atunci.

Constatarea trebuie să ne îngrijoreze, și trebuie să cerem guvernării nu numai medicamentele pe cari vedem că le distribuie cu conștiinciozitate, ci toată seria de măsuri profilactice, cari să împiedece o degenerare ce ar putea fi foarte curând fatală. Știm, că ni-s'au făgăduit multe-multe legi sa-

nitare, dar nu le avem încă, pentru că ministrul sănătății publice este ocupat cu predilecție cu filipici pe chestiunea externă și de partid. Tot atunci ministrul finanțelor a redus cheltuielile tuturor secțiilor sanitare și mai cu seamă în județe și plase, pentru că trebuie făcute economii. Iar directoratul sanitar din Cluj, care toată iarna și la începutul primăverii a trimis în provincie echipe volante de medici și farmaciști, de câteva luni nu ni-a mai anunțat nici o excursie de aceasta — și nu pricepem de ce.

Credem, că furnizând cantitatea aceasta de neosalvarsan, autoritățile răspunzătoare și-au dat seama că trebuie începută o energetică și urgentă acțiune.

Figurine.

Bucuria chiriașilor

Slavă ție Doamne, că văzură ochii mei mântuirea! Și neuitat fie numele dlui Jean Tehași, făuritorul de legi și decrete în această țară blagoslovită de D-Zeu! Mi-am luat și eu grija de-acum!

Așa mă'ntâmpină mai zilele trecute prietenul meu Popescu, funcționar la Precepție, drept răspuns la un amical „bună ziua“ din parte-mi.

— Dar despre ce-i vorba, dragă, îndrăznesc eu să-l întrerup, gândindu-mă dacă nu cumva vre'un câștig la premiile „Dimineții“, va fi abătut mintea amicului depe calea cea dreaptă.

— Cum! Nu știi? Pe 26 curent s'a desființat birourile de locuințe, așa că de acum am scăpat de grija de a fi evacuat la fiecare 3 luni, de-a alerga dela Poliție la Judecătoria, de a-mă certa cu vardiștii, de-a plăti onorarii avocaților, și de multe alte încurcături de acest fel.

Știu că am deacum înainte o cameră, cu toate că e dincolo de gară, cu toate că are puțină igrasie și pe lângă acestea toată noaptea nu pot închide ochii din cauza mașinelor care-mi trec pe sub ferestre! Acum cel puțin știu și eu că am locuință, care dacă nu este ca a Dlui Prefect sau a foștilor Șefi dela oficiile de închiriere, este cel puțin a mea și dispun de dânsa cum voesc. Și nici scumpă nu-i! 600 lei lunar, plătite înainte, când ni-căeri nu poți găsi una mai jos de 1000, —

încheie amicul meu, urând sănătate și fericire Miniștrilor noștri, care arată atâta sollicitudine și bună voință pentru populația acestei țări, blagoslovită și slăvită de toți străinii.

— Bine, zic eu, neavând de lucru, dar dacă proprietăreașă, de exemplu, are gust să se mărite și cere să-i evacueze locuința, ce te faci, nene Popescule, îndrăznesc eu, oferindu-i o țigaretă, cu noul tarif al Regiei.

La această neașteptată întrebare, fața amicului Popescu se sbârcește, ochii i se întunecă și-mi răspunde cu jumătate glas, lăsând capul în jos: — Ce să fac! Văd că altfel nu pot avea locuință, o să propun proprietăreșei să se mărite cu mine. Și se îndreptă agale spre locuința lui de dincolo de gară. *Arghir.*

Congresul farmaciștilor angajați. Asociația farmaciștilor angajați (asistenți) a convocat pe ziua de mâine, 1 Iulie, un congres la Cluj, la care vor lua parte și reprezentanții colegilor din vechiul regat și din celelalte provincii. Se va discuta înființarea unei Asociații generale a tuturor farmaciștilor asistenți din România, cea de astăzi, pentru Ardeal, fiind copleșită de elementele minoritare.

Congresiștii au și început să sosească și se speră, că numărul lor va fi mai multe sute.

Clubul gazetarilor Clujului

Desființarea biroului de încartuire a răpit presei române de aici un vis de care salahorii scrisului românesc au legat atâtea visuri. E vorba despre un vechi plan al înființării unui club al gazetarilor, unde, într-o sală de bibliotecă, lângă un domino, la o turcească, și-ar fi dat întâlnire intelectualii acestui oraș, gazetari, artiști, profesori și toți pe câți i-ar interesa o mișcare culturală românească în Cluj. Pe vremea biroului de încartuire mai puteam trage nădejde — astăzi nici aceasta nu ne rămâne.

Fapta guvernului care a dat românismului din orașele Ardealului o lovitură de grație, o vedem îndreptată astfel nu numai contra accesului românilor în aceste orașe, ci și contra culturii românești, pentru care luptă cei cari vor mai putea rămânea la oraș și după proclamarea atotputerniciei proprietarilor porniți contra noastră. Nimic să nu ne mire deci, dacă letargia noastră culturală va fi de azi înainte o adevărată moarte. În timp ce sunt în Cluj nenumărate societăți ungurești și cluburi de toate felurile, noi avem o singură Casă Națională, care din păcate nu corespunde visului ce s'a legat de înființarea ei. Artiștii, gazetarii, profesorii noștri, neavând nici un club, nici locuință, își petrec zilele în chin, alături de funcționarul și studentul fără locuință, într-o cafenea sau alta, în care stridența orgiilor străinilor multimilionari nu le îngăduie să și consume creerul într-o muncă intelectuală rodnică.

Și cu toate acestea trebuie ceva făcut. Și ne vom ridica mereu glasul până când intelectualilor noștri nu li-se va da aici o locuință, o cameră pentru o societate culturală, națională. Pentru că, oricum, îți este rușine de tine însuși să servești de cinci ani într-o slujbă a statului, să fii aici de cinci ani profesor român, să fii gazetar român aici de patru ani și să nu fi învrednicit nici astăzi să ai unde îți pleca ca un om cinstit capul.

Doleanțele funcționarilor dela primărie

Mai mulți funcționari comunali ni-s'au plâns, că singuri ei nu au primit sporul de salar votat de parlament și ordonanțat deja de guvern pentru toți funcționarii. În timp ce funcționarii prefecturii și subprefecturii județului și-au primit sporul încă dela începutul lui Iunie, funcționarii primăriei nu și-l-au primit nici astăzi, trebuind să trăească dintr'o leafă care nu le asigură existența. Ei au întocmit în acest sens un memoriu pe care-l vor înainta consiliului comunal azi sau mâine, cerând să li-se ordonanțeze cât mai urgent sporul retroactiv până la 1 Aprilie 1923, cât li-a fost deja ordonanțat de ministerul de interne.

Informațiuni

Lipitorii presei române

S'a întâmplat ceea ce se întâmplă mai totdeauna cu presa dela noi: când e vorba să fie reprezentată undeva, o reprezintă numai gazetarii dela „Lupta“, „Presa“ sau alte cotidiene ale unui sau altui Honnigmann sau Brăniștean. Guvernul polonez a învitat Asociația presei din România să trimită în Polonia, în călătorie de studiu, o seamă de gazetari români. Și s'au dus numai ziaristi români de lege mozaică, acei cari după zilnic subminează în țară temelile noastre naționale, și acum prilejul, în numele presei române, să facă cunoscută Polonia prin prisma gazetarului cumnat cu toți incendiarii din Basarabia și dela Moscova. Iar la Varșovia s'a întâmplat că presa poloneză — a celei Polonii care numai săptămâna trecută a introdus numerus clausus, după ce acum o lună a exclus pe evrei din armată — a sărbătorit în persoana crudului român „Nedelea“ pe gazetarii români. S'au ridicat, la noi, proteste contra faptului că s'au trimis la invitația Poloniei numai gazetari din vechiul regat. Nimeni n'a avut însă curajul să protesteze, că s'au trimis numai gazetari evrei, în numele României. Ba da, a protestat cineva: ziarele maghiare au cerut, ca numărul gazetarilor evrei din vechiul regat, cari reprezintă România în străinătate, să fie completat cu unguri de lege mozaică. Mai minunat, se poate?

— **Noul prefect al Clujului.** D. Septimiu Mureșan, actualul prefect al Târgu-Mureșului, va lua peste câteva săptămâni în primire prefectura județului Cojocna și orașului Cluj deținută astăzi prin delegație de D. Ștefănescu.

Noul prefect al Clujului și-a câștigat la Târgu-Mureș merite deosebite prin încurajarea elementului românesc și împiedecarea șicanelor făcute acestuia de șovinismul maghiar.

— **Groaznic ciocnire de trenuri dela Felix.** Acum trei zile s'a produs lângă băile Felix de lângă Orade o groaznică ciocnire a unui tren de marfă eu unul de persoane plin cu vizitatori ai băilor. Șase vagoane au ieșit de pe linie deteriorându-se complet. Sunt mai mulți răniți și câțiva morți.

— **Propaganda antisanitară.** Publicăm în altă parte a ziarului informațiunea îngrijorătoare despre proporțiile sifilisului în provincia ardeleană. În timp ce această știre mi-a venit la cunoștință, aiături erau patru evrei și două evreice, toți șase roșuți ca niște namile și plini de viață ca niște cucoși tineri. Și de atunci n'am văzut decât evrei osoși și cu fața rumenă, și să nu vă mirați că le aducem aceste în legătură una cu alta. Există la noi o puternică acțiune evreească de răspândire a imoralității; reviste evreiești atâta poftile românilor, publicațiuni imorale, „Pardon“-uri și alte otrăvuri se desfac între noi în tiraj enorm, iar dela război încoace numărul crășmarilor de legea lui Moise a umplut Ardealul dublându-l, triplându-l pe cel de până atunci.

Nici o măsură de nicăeri, nici un cuvânt, nici o îngrijurare. Iar societățile noastre sunt inexistente și abia dacă aflăm despre ele când este vorba de dat o serbare cu beneficii grase, pe cari le incasează tot un crupier evreu oarecare.

Tentativă de atentat contra Suveranilor

Două femei suspecte, cari au sărit din trenul ce pornise din Varșovia înainte de plecarea Suveranilor României, au fost arestate și supuse unui interogatoriu, după ce organele siguranței din București au recunoscut în una din ele pe o tovarășe a atentatorilor dela Senat. D. Cristescu dela Siguranța din București a recunoscut-o pe una în tren și aceasta le-a determinat să sară din tren aruncându-și jos întâi bagajele cari le-au fost desfăcute aseară

de poliția poloneză din Stanislav. Cele două evreice au fost semnalate de siguranța română și în cursul vizitei Suveranilor la Varșovia. Interogarea lor continuă și după cât s'a telegrafiat până acum, ele sunt bucureștence.

Organele siguranței române și poloneze au luat imediat toate măsurile pentru paza trenului regal, care a pornit din Varșovia spre București, peste patru ore după prinderea celor două femei.

In satul lui Gh. Pop de Băsești.

Un cetitor al nostru ne scrie următoarele lucruri vrednice de toată atenția românilor:

„Deunăzi, cu ocazia unei serbări ce s'a dat în comuna Someșul-rece din apropierea Clujului, mi-a fost dată o constatare, pe care mi-ar plăcea să o am în cât mai multe comune ale noastre. Locuitorii, români jăcmâniți ca toți românii de către negustorii și crășmarii evrei ai comunei, s'au hotărât la o inițiativă românească, au adunat mână dela mână și mai cu presiuni mai pe alte căi, au silit pe comercianții și crășmarii evrei să le vândă crășmele și prăvăliile și și-au făcut o cooperativă. De atunci nu mai este în sat pui de ne-creștin.

Aceasta mi-a adus aminte de ceva din satul lui Badea Ghiță Pop de Băsești, de care nimeni n'a vorbit cu ocazia comemorării de astă primăvară a președintelui adunării dela Alba-Iulia. La Băsești, comună fruntașă ridicată și economică și culturalicește de badea Gheorghe, sunt vr'o treizeci de familii evreiești, dar o duc așa de minunat, că nu peste mult nu va mai fi dintre ele nici una prin partea locului. În mijlocul satului e o cooperativă: „Cooperativa română creștină“, și tot satul nu târguește decât aci. I-am întreg pe săteni, dacă cooperativa le merge. Și mi-au spus ceea ce am arătat, că nici unul nu calcă alt prag de prăvălie sau crășmă, pentru că s'a legat tot satul, cu jurământ, să nu intre decât în „Cooperativa română creștină“.

Am văzut în aceasta binefacerea luminii împrăștiată în comună de neuitatul luptător național, pe care l-am comemorat acum două luni. Și m'am întreg la Băsești și pun acum această întrebare celor cari îmi citesc rândurile: de ce în celelalte sate ale noastre cărturarii rămân nepăsători și nu vor să înțeleagă, că mântuită lupta ce-am dus-o pentru eliberarea noastră politică, trebuie să începem — și întâi de toate la sate — lupta pentru izbăvirea noastră în domeniul la fel de important al economiei?”

— **Depunerea jurământului cercetașilor.** Ieri, la orele 11, a avut loc cu o solemnitate deosebită, depunerea jurământului cercetașilor din Cluj și Orade, în Piața Unirii, fiind de față toate autoritățile civile, bisericesti și reprezentanții consulatelor streine. O minunată defilare a încheiat solemnitatea.

— *Marele cotidian „Infrățirea“ răspunzând Marți unei informațiuni a noastre în legătură cu apărarea făcută în coloanele sale antreprizei evreiești a catedralei ortodoxe, de către un anonim despre care noi am fost informați pozitiv că este d. Ion Matei, își aruncă asupra noastră veninul în cuvinte de mahala pentru că după aceasta să ne poată numi „fițuică“ și să ne poată soma a face o retractare. Ii lăsdăm civilizatului cotidian maniera insultelor, iar cât despre retractare, aceasta nu este și obiceiul nostru al — fițuicilor.*

— **In vederea congresului studentesc.** Centrul studentesc „Petru Maior“ din Cluj a numit o comisie cu însărcinarea preparativelor în vederea congresului general al studenților români, care se va ține la Cluj în prima jumătate a lunii August. Comisia va lua contact cu direcțiile internatelor școlare atât române cât și minoritare în scopul găzduirii congresiștilor. Tot odată va lansa un apel către populația românească din Cluj, pentru găzduirea studenților cari nu vor putea fi încartiruiți la internatele școlilor.

După asigurările ce ni-se dau, numărul participanților la congres va trece peste 5000.

Suntem tot odată în măsură să arătăm, că ideia împărțirii congresului într'o zi a studenților și alta a fruntașilor din public ai mișcării naționale reprezentate de studențime, a prins în toate cercurile studențești, atât la Cluj cât și în celelalte trei centre. Comisia însărcinată cu pregătirea congresului va apela în consecință la acești fruntași din public, solicitându-le prezența la congres.

Rog pe prietenii și cunocuiți cari știu undeva în oraș o cameră mobilată, precum și pe acei dintre ei cari plecând în vacanță pot și sunt dispuși a mi ceda camera până la întoarcerea lor, să binevoască a mă aviza. Isaia Tolan.

— **Români în barourile străine din Ardeal.** Ceea ce s'a întâmplat Duminică la baroul din Cluj, face parte dintre actele românești cari înseamnă a doua cucerire a Ardealului. La baroul avocaților din Cluj s'a impus în sfârșit ideea, că nu suntem nici în Ungaria, nici în Palestina, pentru că să ne împartă dreptatea un corp judecătoresc în majoritate de străini. Alegându-se deci, în locul baroului compus din opt minoritari și câțiva români, un

barou românesc în frunte cu vajnicul luptător dr. Amos Frâncu, compus din opt români și numai patru străini, s'a reparat o nedreptate strigătoare la cer, s'a făcut națiunii noastre în țara care este a noastră. A fost o lovitură — au spus gazetele ungurești — o barbarie și nu mai știm ce. Vedeți, aici am ajuns: tu român să arăți că țara ta nu este o Ungarie sau o Palestina și să fii făcut barbar — în al cincilea an al României întregite.

Atribuim victoriei românești dela baroul din Cluj o importanță mai mult decât locală pentru că abia s'a dat „lovitura“ de aici și peste câteva zile, la Arad recăștigându-și baroul autonomia, s'a încercat ceea ce s'a fost făcut la Cluj: alegerea unui comitet provizoriu compus dintr'un român și doi minoritari. Alegerea, e drept, nu s'a făcut, pentru că votanții nu erau în număr. Însemnătatea faptului rămâne cu toate acestea, și mărimea ei câștigă prin faptul, că și la Timișoara și la Orade și'n alte părți, barourile sunt în mâna avocaților străini, mai cu seamă evrei cari se mărturisesc unguri.

Să nu avem motive a crede, că exemplul Clujului va prinde în întreg Ardealul? Azi, în al cincilea an, când pe toate terenele trebuie să pornim a doua luptă de recucerire a acestui pământ al nostru?

— **Pentru ajutorarea studenților săraci din Sălaj.** Studenții sălăjeni dela Universitatea din Cluj organizează la Șimleul-Silvaniei, în 8 crt. cu ocazia vizitei canonice a P. S. sale Episcopului Hossu, o serată cu dans, pentru ajutorarea studenților săraci din județ. Fiind zi de post, P. S. Sa Episcopul Hossu a acordat cu această ocazie dispensă de post tuturor oaspeților.

— **Dela centrul studentesc.** Studenții cari s'au fotografiat la piatra de pe Câmpia Libertății cu ocazia serbărilor dela 3 Mai a. c. dela Blaj, pot găsi fotografiile la centrul studentesc „Petru Maior“ din Cluj, cu 40 lei una în carton și 30 una simplă.

— **Evreu trădător condamnat la muncă silnică pe viață.** Consiliul de război al Corpului VI. Arm. din Cluj a condamnat alaltăeri la muncă silnică pe viață pe evreul Hirsch, acuzat că a dat instrucții inamicului în timpul înaintării noastre contra ungarilor. Condamnatul a apelat sentința.

— **Titlurile de noblețe știm, că s'au șters definitiv prin legea adusă de parlamentul averescan, prin care s'a hotărât pedepsirea acelor cetățeni români, cari le vor mai întrebuița. Cu toate acestea, magnații maghiari își zic și astăzi pe vechiul nume, și presa noastră inconștientă îi numește și ea după numele oligarhic. Poate n'ar strica să se citeze din când în când legea în chestiune; pentru că de câteva săptămâni vedem în vitrina unei librării ungurești tabloul absolvenților liceului unguresc romano-catolic, în care figurează câțiva elevi iscăliți de direcția liceului cu astfel de titluri prohibite. În același tablou — băgați de seamă cât de bine șade — sunt și câteva nume, și democate și românești: Bogdan, Covrig ș. a.**

Noua Constituțiune votată de Adunările Naționale Constituante, sancționată și promulgată în ziua de 28 Martie 1923, se află de vânzare la Librăria Anca, Cluj. O broșură Lei 6.

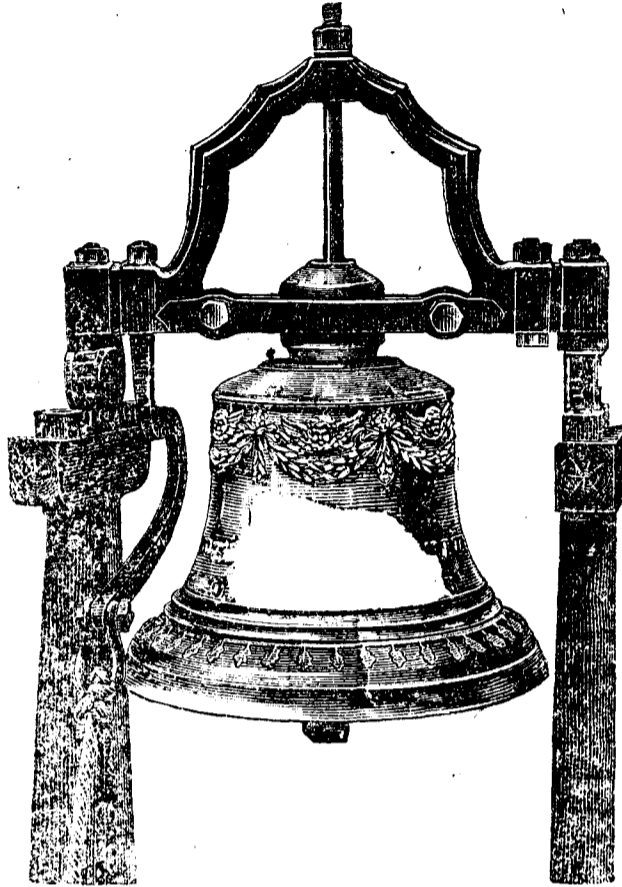
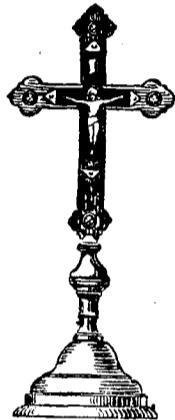
Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

Fabrica română ardeleană de clopote patentate și Ornate Bisericești

Alexandru Anca, Cluj

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky
Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrásófszky, care a fost dremitat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitünő minőségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt arany és ezüst éremmel kitüntetve. Tártósságáról több évi felelősséget vállalunk. Mielőtt bárhol rendelést tenne, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjjenek, nézék és győződjenek meg.

CASSA DE PĂSTRARE ȘI BANCĂ DE CREDIT SOCIETATE PE ACȚII

(12) 1-10 CLUJ PIAȚA UNIRII 7.
Fond de rezervă cca 15,000.000 Lei. Filiale: Dej, D.-Sânmărtin, Alba-Iulia, Târgul-Muraș.
Capital Social 16,000.000 Lei.
Dezize primim sub condițiuni favorabile.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția clienței cu prețurile cele mai avantajoase.

„AUTO-MECANICA S. A.”

CLUJ, STRADA REGINA MARIA Nr. 10.
ACCESORII, CAUCIUCURI, PIESE DE SCHIMB
BENZINA, ULEIURI, GARAGE, ATELIERE
STRADA DOROBANȚILOR Nr. 18. (21) 1-10

B. MENT, DEJ HOTEL „ROMANIA”

Restaurant, cafenea și cofetărie.
Incălzire Centrală.
(27) 7-10

Banca Ardeleană și Casa de Economie S. A.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (2) 1-10
Capital social: Lei 40,000.000.
SUCURSALE: Tg.-Mureș, Uioara, Reghinul-Săsesc, Turda.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția clienței cu prețurile cele mai avantajoase.

Aurel Decei Restauratorul gărei al C. F. R. Cluj.

Cea mai bună, mai solidă și gustoasă culină. Vinuri escelente garantat naturale și soiuri cu prețuri civile.
Superioară a tuturor Restaurantelor din țară. Cercați și Vă veți convinge!
(33) 1-10

Sticle și oglinzi pentru mobilă, șlefuite în stil baroc, în formă de stea și flori, precum și după desenuri, se pregătesc artistic la Fabrica și șlefuitoria de sticle și oglinzi

HUNWALD,

Cluj, Str. Vlăhuța 3. Telefon 1-47. Resmăluim oglinzi stricate.

Dumitru Vonica

Piața Mihai Viteazul 5.
Magazin de specialități în brânzeturi, cașcaval, slănină, salam, unsoare. Vin, spirt și licheruri.
(31) 1-10 Engros și Endetail.

Marele Magazin „COLOMBO” Cluj

proprietar Ionel Aldica Telefon 200.
Cel mai bine asortat cu: Coloniale, Delicatese, Conserve, Vinuri, Champagne, Licheruri și nemuritoarea Tuică de Văleni.
Invită onor. Public a se convinge că zdrobește concurența.
Mărfurile se trimit prompt la domiciliu. (23) 1-10

„ASTRA”

Fabrică românească de rum, cognac, licheruri și Hala de Coloniale
Proprietar: ANTON POP
CLUJ Calea Victoriei Nr. 41.
(18) 1-10 Telefon 1300
Engros Endetail

Marele Restaurant

„Pavilionul Hornarul”
Regele Ferdinand 63.
Bucătărie aleasă, mâncări calde și reci permanent, beuturi escelente. Zilnic concert dela ora 8 dim. până la 2 noaptea.
(30) 1-10

In atenția femeilor! A APĂRUT

în editura Librăriei Anca Cluj, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat „Cartea Moașelor” Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.
Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.